

Informatiebrochure AiNed ELSA Labs (2026 AiNed call)

De derde ronde AiNed ELSA Labs komt eraan!

Wat is een AiNed ELSA Lab?

Een AiNed ELSA Lab is een publiek-private samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties, gericht op de ethische, juridische en maatschappelijke aspecten van artificiële intelligentie. Een ELSA Lab ontwikkelt praktisch toepasbare handreikingen, methodologieën en instrumenten die organisaties ondersteunen bij verantwoord AI-gebruik, -adoptie en -ontwikkeling, met een centrale rol voor FairTech AI.

Deze call heeft als thema *"AI Lifecycle Compliance: RegGuides, RegTech and Supervisory Guidance"*. Met als doel het ontwikkelen en valideren van praktische handreikingen (RegGuides) en technische toetsingsinstrumenten (RegTech) die de lasten van AI-compliance voor bedrijven, in het bijzonder het mkb, verlagen. Zo kunnen organisaties FairTech AI ontwikkelen, implementeren en toepassen in overeenstemming met de vereisten van de EU AI Act.

Hoe ziet een ELSA Lab eruit?

Een ELSA Lab bestaat uit verschillende private en publieke partners die samenwerken rondom AI-compliance vraagstukken. Er zijn kernpartners en co-partners.

Kernpartners

- vormen de vaste basis van de ELSA Lab;
- verbinden zich voor vier jaar aan het ELSA Lab;
- bepalen samen de inhoudelijke richting en bouwen de RegGuides en RegTech prototypen.

Co-partners

- nemen deel aan een specifieke use case (AI adoptietraject), als AI-ontwikkelaar of als AI-toepasser;
- brengen praktijkvragen in en doen gericht AI kennis op door te werken aan een case;
- werken samen met een toezichthouder die duiding, reflectie en signalering biedt.

Gezamenlijk werken partners in use cases van 6 tot 9 maanden. Elke use case vormt de real-world context waarin de RegGuides en RegTech prototypen worden onderzocht, ontwikkeld, getest en gevalideerd.

Na afloop van een case kunnen co-partners:

- stoppen wanneer de use case is doorlopen;
- starten met een nieuwe use case;
- of de use case verder ontwikkelen, bijvoorbeeld in een AiNed InnovatieLab of Learning Community.

Hoeveel budget kan aangevraagd worden?

Een AiNed ELSA Lab kan maximaal €2.400.000 AiNed-financiering aanvragen voor de looptijd van 4 jaar. Binnen dit budget is er minimaal €1.600.000 financiering beschikbaar voor ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Ondernemingen en maatschappelijke organisaties kunnen maximaal 40% AiNed-financiering ontvangen op de subsidiabele kosten, zoals personeel of apparatuur.

In totaal is er ruimte voor het toekennen van drie ELSA Labs.

Waar ligt de focus?

Elk ELSA Lab voorstel positioneert zich op twee structurerende elementen: de AI-levenscyclusfase en de menselijke rol in handelen en verantwoordelijkheid.

De drie fasen van de AI-levenscyclus zijn:

- Design, ook wel "compliance-by-design", waarbij verantwoordelijkheid en risicobeheer al tijdens het ontwerp worden ingebouwd;
- Pre-deployment, ook wel "test-before-launch", waarbij toetsing plaatsvindt voordat een systeem in gebruik wordt genomen;
- Post-deployment, ook wel "monitor-and-adapt", waarbij een systeem in gebruik is en wordt gemonitord op naleving.

De drie niveaus van menselijke rol in handelen en verantwoordelijkheid zijn:

- de gebruiker als beoordelaar, ook wel "human-in-the-loop";
- de gebruiker als bewaker, ook wel "human-on-the-loop";
- de gebruiker als verantwoordelijke op afstand, ook wel "human-in-command".

Een voorstel kan richt zich op minimaal één AI-levenscyclus fase en één menselijke rol in handelen en verantwoordelijkheid, maar meerdere zijn toegestaan. Daarnaast richten ELSA Lab voorstellen zich op de AiNed geprioriteerde toepassingssectoren, namelijk technische industrie, energie en duurzaamheid, mobiliteit, transport en logistiek, en gezondheid en zorg. Een combinatie van sectoren binnen één ELSA Lab is toegestaan.

Het volledige overzicht van de criteria waarop een voorstel voor een ELSA Lab beoordeeld zal worden, zal te vinden zijn in de call-for-proposals die in September 2026 op de website van AIC4NL wordt gepubliceerd.

Hoe doe je mee?

Meedoen begint met het indienen van een verkort voorstel bij AIC4NL.

Het template hiervoor komt beschikbaar via de website in September 2026. Na aanmelding nodigen we je uit voor een co-creatiesessie met andere initiatieven.

Deadline verkort voorstel: 30 Oktober 2026

Nog geen partner gevonden of hulp nodig bij je aanvraag?

Geen probleem. AIC4NL helpt je graag bij het vinden van partners. De regionale AI-hubs en werkgebiedleiders van AIC4NL ondersteunen bij het vormen van een samenwerkingsverband.

Een overzicht van contactpersonen is te vinden op de website.

Voor vragen of meer informatie kan je mailen naar: elsalabs@aic4nl.nl

Deze informatiebrochure dient uitsluitend ter vooraankondiging en informatieverstrekking. Aan de inhoud kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend, en wijzigingen in data, budgetten en voorwaarden zijn te allen tijde voorbehouden.

Over AIC4NL

Het programma AiNed ELSA Labs is onderdeel van de AI Coalitie voor Nederland (AIC4NL).

AIC4NL werkt aan een sterke en verantwoorde ontwikkeling van AI in Nederland. We brengen bedrijven, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties samen om AI-innovatie te versnellen en maatschappelijke uitdagingen aan te pakken.

Waarom meedoen als mkb?

Als mkb'er krijg je toegang tot praktische handreikingen en toetsingsinstrumenten die je helpen om AI-technologie in overeenstemming met de AI-verordening te ontwikkelen en toe te passen. Je werkt daarbij samen met kennisinstellingen, toezichthouders en andere bedrijven, en profiteert van AiNed financiering.

Waarom meedoen als kennisinstelling?

Kennisinstellingen kunnen onderzoek en methodologie-ontwikkeling direct verbinden met concrete compliance-vraagstukken uit het bedrijfsleven. Je draagt bij aan de ontwikkeling van generaliseerbare RegGuides en RegTech, en positioneert je als kennispartner binnen het nationale AI-ecosysteem.

Waarom meedoen als maatschappelijke organisatie?

Maatschappelijke organisaties brengen publieke waarden en maatschappelijke context in bij de ontwikkeling van RegGuides en RegTech. Zo help je te zorgen dat de resultaten aansluiten bij waarden zoals transparantie, verantwoording en maatschappelijke impact.

Waarom meedoen als grote onderneming?

Grote ondernemingen kunnen hun kennis over AI-compliance en regelgeving versterken door deel te nemen in het ELSA Lab. Je werkt samen met mkb-bedrijven, kennisinstellingen en toezichthouders aan de ontwikkeling van breed toepasbare RegGuides en RegTech prototypen en de implementatie van AI binnen jouw bedrijf.